

Länsstyrelsen
Västmanlands län

Tillsyn enligt miljöbalken m.m. 2016

LÄNSSTYRELSENS RAPPORTSERIE

Rapport 2016:3

Titel: Tillsyn enligt miljöbalken m.m. 2016
Huvudförfattare: Carina Rosendal. Miljöenheten
Medförfattare: Ina Barkskog, Hanna Wikström, Carina Rosendal och Charlotte
Arketeg. Miljöenheten
Lena Strömvall. Naturvårdsenheten
Anna Onsten-Molander. Samhällsbyggnadsenheten
Magdalena Bostedt. Landsbygdsenheten
Länsstyrelsen i Västmanlands Län
Diarienummer 500-406-16

Förord

Denna tillsynsplan beskriver Länsstyrelsens hela tillsynsansvar enligt miljöbalken. Planen omfattar även tillsyn enligt lag (1985:620) om vissa torvfyndigheter (torvlagen), lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV), lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (Sevesolagen) samt terrängkörningslagen (1975:1313).

I miljötillsynsförordningen (2011:13) anges att en operativ tillsynsmyndighet för varje verksamhetsår ska upprätta en samlad tillsynsplan som omfattar myndighetens ansvarsområde enligt miljöbalken. Länsstyrelsen i Västmanlands län har valt att låta tillsynsplanen omfatta även de lagstiftningar som har nära koppling till miljöbalken.

Tillsynen enligt miljöbalken m.m. bedrivs i huvudsak inom Länsstyrelsens miljöenhet och naturvårdsenhet. Viss tillsyn utförs även av samhällsbyggnadsenheten, landsbygdsenheten samt enheten för regional utveckling. Planen har arbetats fram av dessa enheter gemensamt.

Västerås den 4 februari 2016

Ulrica Gradin
Länsråd

Anna Fridén
Chef för naturvårdsenheten

Ann-Charlotte Duvkär
Chef för miljöenheten

Innehåll

1	Sammanfattning	6
2	Tillsynsuppdraget och förutsättningar	8
2.1	Tillsynsplanen	8
2.1.1	Planeringsprocessen	8
2.2	Styrande dokument.....	9
2.2.1	Lagar, förordningar och föreskrifter.....	9
2.2.2	Regleringsbrevet.....	9
2.2.3	Andra uppdrag	11
2.3	Operativ tillsyn	11
2.4	Resurser	12
2.5	Resultat och utfall av tillsynen föregående år	12
2.6	Prioriteringsgrunder	17
2.6.1	Prioriteringar utifrån miljö kvalitetsmålen	17
2.6.2	Prioritering utifrån regleringsbrev m.m.	18
3	Tillsynsområden, tillsynsobjekt och planerade insatser 2016	19
3.1	Tillsyn av kulturresevat enligt miljöbalken 7 kap 9 § (435).....	19
3.2	Tillsyn av åtgärder för att förhindra eller begränsa allvarliga kemikalieolyckor (Sevesolagen) (456).....	19
3.3	Tillsyn av områdesskydd (515).....	20
3.4	Tillsyn av vattenskyddsområden (516)	21
3.5	Samråd enligt 12 kap 6 § miljöbalken (525)	21
3.6	Tillsyn och kontroll av dispenser och tillstånd avseende områdesskydd (526)	21
3.7	Tillsyn av skydd för djur- och växtarter (527).....	22
3.8	Tillsyn av övrig prövning avseende naturskydd (528).....	22
3.8.1	Vilthägn.....	23
3.8.2	Stängselgenombrott enligt 26 kap 11 § miljöbalken.....	23
3.8.3	Terrängkörning	23
3.9	Tillsyn av vattenverksamhet (535).....	23
3.10	Tillsyn av undersöknings- och bearbetnings-koncessioner enligt lagen om vissa torvfyndigheter (546)	24
3.11	Tillsyn av miljöfarlig verksamhet (555)	25
3.12	Tillsyn av kemiska produkter och biotekniska organismer (565).....	25
3.13	Tillsyn av avfall och producentansvar (566)	25
3.14	Tillsyn av övrigt miljö- och hälsoskydd (567)	25
3.15	Tillsyn över föroreningskador (575)	26
3.16	Sammanfattning av den planerade tillsynen 2016.....	27
4	Uppföljning och utvärdering av tillsynsverksamheten	28
5	Bilagor	30

1 Sammanfattning

Länsstyrelsen har för år 2016 tagit fram en samlad plan för Länsstyrelsens tillsyn enligt miljöbalken. Planen omfattar även tillsyn enligt lagen om vissa torvfyndigheter (torvlagen), lagen om allmänna vattentjänster, lagen om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (Sevesolagen) och terrängkörningslagen. Planen beskriver vilken tillsyn som Länsstyrelsen planerar för 2016 och vilka resurser som avsätts för olika tillsynsområden.

Länsstyrelsens prioritering av tillsynen har utgått från olika prioriteringsgrunder såsom påverkan på miljö kvalitetsmålen, diverse uppdrag samt innehållet i regleringsbrev och länsstyrelseinstruktionen.

Inom naturvårdsområdet kommer Länsstyrelsens tillsyn bland annat att bestå av tillsynsbesök på ett stort antal olika tillsynsobjekt. Tillsynsbesök kommer att genomföras på samtliga 96 naturreservat i länet och på nio Natura 2000-områden. Länsstyrelsen planerar även att genomföra uppföljande tillsyn av meddelade tillstånd och dispenser i de statligt skyddade områdena samt av kommunalt meddelade strandskyddsdispenser. Inom flera områden kommer Länsstyrelsen att arbeta brett med olika former av informationsinsatser för att på så sätt bidra till efterlevnaden av lagstiftningen. Dessa områden är bland annat tillsyn av kulturresevat, områdesskydd, samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken och skydd av djur- och växtarter. Tillsynsbesök planeras även på tre vilthägn.

Inom tillsynen av vattenverksamhet kommer händelsestyrd tillsyn att bedrivas i form av hantering av anmälningar om vattenverksamhet, inkomna klagomål om avvikelser m.m. Under året ska Länsstyrelsen ta fram en plan för den egeninitierade tillsynen av dammar och kraftverk. Syftet är bland annat att identifiera de anläggningar som saknar tillstånd och få till stånd utrivning av dammar som är i dåligt skick och samtidigt utgör vandringshinder för fisk. Tillsynsinsatsen rörande vandringshinder i Bjurforsbäcken kommer att fortsätta, liksom samarbetet med länsstyrelserna i Dalarna och Örebro rörande regleringen i övre Hedströmmen. Under året ska Länsstyrelsen även fatta beslut om konsekvensklass för två säkerhetsdammor och utreda vilka ytterligare dammar som behöver konsekvensutredas.

Inom området miljöfarlig verksamhet prioriteras i första hand inkommande ärenden såsom tillstånds- och anmälningsärenden, granskning av miljörapporter och besiktningsrapporter samt övrig händelsestyrd tillsyn. En del av tillsynsbesöken på de 35 tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter som Länsstyrelsen har tillsyn över, kommer att genomföras inom ramen för det projekt om energieffektivisering som påbörjades förra året.

Tillsyn inom föroreningsskadade områden omfattar både pågående och avslutade verksamheter. Tillsynen är huvudsakligen planerad. Länsstyrelsen kommer att fortsätta det långsiktiga arbetet med att utreda och åtgärda länets mest förorenade

områden. Under året kommer Länsstyrelsen att prioritera vilka tillsynsobjekt i MIFO riskklass 1 och 2, som behöver utredas ytterligare.

2 Tillsynsuppdraget och förutsättningar

Länsstyrelsens verksamhet med tillsyn och uppföljning utförs för att kontrollera att miljölagstiftningen följs. Miljöbalkens mål och syften; generations- och miljö kvalitetsmålen samt en hållbar utveckling kan då uppnås.

Myndigheternas instrument i tillsynsverksamheten är inspektioner, granskning av rapporter och tillsyn över verksamheters egenkontroll. Därigenom kan tillsynsmyndigheten fortlöpande ha aktuell kunskap om olika verksamheter eller exempelvis skyddade naturområden och deras status. Tillsynen omfattar även rådgivning och informationsspridning för att förverkliga uppställda mål och tillgodose balkens ändamål.

2.1 Tillsynsplanen

Enligt miljötillsynsförordningen (2011:13) ska en operativ tillsynsmyndighet upprätta en samlad tillsynsplan varje verksamhetsår. Denna ska omfatta myndighetens ansvarsområde enligt miljöbalken. Planen ska grundas på en behovsutredning och ett register över de tillsynsobjekt som behöver återkommande tillsyn. Länsstyrelsen ska i den samlade tillsynsplanen beskriva hur myndigheten har avvägt fördelningen av resurser inom och mellan olika ansvarsområden enligt miljöbalken och hur resurserna har anpassats efter det tillsynsbehov som finns. Myndigheten ska bedriva tillsynsarbetet effektivt och utveckla personalens kompetens i tillsynsfrågor.

Av tillsynsplanen ska framgå om myndigheter har kommit överens om fördelning av ett delat operativt tillsynsansvar för ett tillsynsobjekt.

Tillsynsmyndigheterna ska samordna tillsynen om det är ändamålsenligt och möjligt.

För att förebygga brott mot miljöbalken och för att effektivt hantera sådana brott, ska länsstyrelsen verka för samarbete mellan polismyndigheter, åklagarmyndigheter och andra myndigheter som svarar för tillsyn enligt miljöbalken.

Tillsynsmyndigheten ska årligen följa upp och utvärdera tillsynsverksamheten.

2.1.1 Planeringsprocessen

Framtagandet av behovsutredning, tillsynsplan och uppföljning av tillsynsplanen samordnas mellan de enheter på Länsstyrelsen som ansvarar för tillsyn enligt miljöbalken. Processen genomförs enligt figuren nedan.

2.2 Styrande dokument

Som övergripande och styrande dokument finns de nationella och regionala miljökvalitetsmålen. Kopplingen mellan tillsynen och miljökvalitetsmålen preciseras i såväl lagar som förordningar och i regleringsbrev. Tillsynsplanen i Västmanlands län baseras på styrande dokument enligt nedan.

2.2.1 Lagar, förordningar och föreskrifter

Tillsyn är både en administrativ och en operativ metod för att säkerställa att beslut genomförs på det sätt som beslutsfattaren har avsett. Tillsynen ska bidra till att lagar, förordningar och föreskrifter tolkas på ett likartat sätt oberoende av var i landet en verksamhet eller åtgärd äger rum.

Tillsynsmyndigheters ansvar enligt miljöbalken regleras i 26 kapitlet miljöbalken och i förordningar och föreskrifter meddelande med stöd av miljöbalken.

2.2.2 Regleringsbrevet

Regleringsbrevet innehåller regeringens mål- och resultatkrav på myndigheterna och deras finansiella förutsättningar. Med utgångspunkt från Länsstyrelsens uppdrag i regleringsbrevet har övergripande prioriteringar gjorts. Aktiviteter och mål har formulerats per sakområde. Dessa mål redovisas under respektive sakområde i avsnitt 3.

De mål och återrapporteringskrav som anges i 2016 års regleringsbrev sammanfattas i punkterna nedan.

Efterbehandling av förorenade områden

16. Länsstyrelserna ska redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att öka antalet privatfinansierade efterbehandlingar av förorenade områden och redovisa arbetet med att åtgärda förorenade områden med statliga bidrag. Uppdraget finansieras delvis av medel från anslaget 1:4 *Sanering och återställning av förorenade områden* under utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård.

Miljötillsyn

25. Länsstyrelserna ska utifrån sitt arbete med tillsyn och tillsynsvägledning enligt miljöbalken och miljötillsynsförordningen (2011:13), särskilt redovisa

- hur den operativa tillsynen och andelen egeninitierad tillsyn har utvecklats sedan föregående år,
- hur den operativa tillsynen har fördelats mellan olika områden,
- vilka tillsynsvägläggande insatser som har genomförts, särskilt avseende uppföljning och utvärdering av kommunernas operativa tillsyn, samt
- hur samverkan i Miljösamverkan Sverige och regional miljösamverkan har bedrivits.

Redovisningen ska utformas på ett enhetligt sätt i dialog med Naturvårdsverket. Uppdraget ska redovisas till Naturvårdsverket och därefter redovisas i den tillsynsredovisning som Naturvårdsverket ska lämna till regeringen (Miljö- och energidepartementet) senast den 15 april 2017.

Utsläpp från enskilda avlopp

26. Länsstyrelserna ska, i syfte att öka åtgärdstakten, aktivt vidareutveckla sitt arbete med tillsynsvägledning om enskilda avlopp enligt miljötillsynsförordningen (2011:13) och stödja kommunerna i deras strategiska arbete med VA-frågor. Länsstyrelserna ska göra detta genom att bl.a. vägleda kring i vilka vattenförekomster åtgärder för att minska utsläppen från enskilda avlopp har störst betydelse i ett regionalt perspektiv.

Länsstyrelserna ska redovisa genomförda tillsynsvägläggningsinsatser, samt eventuella behov av ytterligare insatser beträffande tillsynsvägledning avseende enskilda avlopp enligt miljötillsynsförordningen. Länsstyrelserna ska vidare redovisa genomförda insatser för att stödja kommunerna i deras arbete med att utveckla strategiska VA-planer och hur man bedrivit tillsyn enligt 51 § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster. Länsstyrelserna ska redovisa uppdraget till Havs- och vattenmyndigheten senast den 30 mars 2017, enligt Havs- och vattenmyndighetens anvisningar.

Föreläggande inom ramen för tillsyn över vattenverksamheter

27. Länsstyrelserna ska redovisa hur många förelägganden inom ramen för sin tillsyn över vattenverksamheter som beslutats under 2015 och som gäller vattenkraft eller dammar. Redovisningen ska även innehålla uppgifter om något av föreläggandena har överklagats och om så är fallet även utfallet vid en

överprövning, samt även redogöra för utfallet av överprövning av de beslut som ännu var föremål för prövning vid tiden för redovisningsdatumet i återrapporteringskravet 66 i länsstyrelsernas regleringsbrev för 2015. Länsstyrelsen i Jämtlands län ska sammanställa redovisningarna och redovisa sammanställningen till regeringen (Miljö- och energidepartementet) senast den 1 april 2016.

2.2.3 Andra uppdrag

Inom vissa arbetsområden kommer också uppdrag från centrala verk, Vattenmyndigheten och andra instanser:

Vattenmyndighetens åtgärdsprogram

Vattenmyndighetens åtgärdsprogram beslutades i december 2009 och gäller fram till årsskiftet 2015. Åtgärdsprogrammet för 2016-2021 skulle ha beslutats i december 2015. Beslutet har dock förskjutits på grund av att regeringen ska pröva programmet. De miljökvalitetsnormer som beslutades 2009 gäller dock tills vidare.

2.3 Operativ tillsyn

Med operativ tillsyn menas, enligt 3 § miljötillsynsförordningen, sådan tillsyn som utövas direkt gentemot den som bedriver eller har bedrivit en verksamhet eller vidtar eller har vidtagit en åtgärd som omfattas av miljöbalkens bestämmelser.

Åtgärder inom den operativa tillsynen kan påkallas av händelser utifrån (händelsestyrd tillsyn) eller genom planerade tillsynsinsatser. Tillsynsaktiviteterna kan vara kontrollerande och granskande och/eller förebyggande och främjande.

Åtgärder inom den operativa tillsynen kan genomföras i olika syften, t.ex. för att:

- Kontrollera efterlevnaden av regelverk, förordningar och föreskrifter i lagstiftning så som miljöbalken och dess förordningar m.m.
- Vidta åtgärder för att åstadkomma rättelse genom föreläggande samt ombesörja åtalsanmälan och påförande av miljöstraffavgift.
- Hantera anmälningsärenden inom tillsynsobjekt, både pågående och planerade, och besluta om godkännande, försiktighetsåtgärder eller förbud.
- Hantera anmälningsärenden inom anmälningspliktiga verksamheter och lämna yttrande alternativt besluta om försiktighetsåtgärder eller förbud av verksamhet.
- Kontrollera efterlevnaden av rapporteringsskyldigheter.
- Kontrollera efterlevnaden av meddelade domar, tillstånd och dispenser samt villkoren i dessa.
- Bedöma om tillstånd, domar och villkor är av tillräcklig omfattning samt initiera omprövning, alternativt att villkor ändras eller upphävs, inom

verksamheter med tillstånd eller dom enligt 9 eller 11 kap. miljöbalken om villkoren inte bedöms vara tillräckliga.

- Ge råd och informera verksamhetsutövare och i vissa fall allmänheten om gällande regelverk och tillgänglig kunskap.

2.4 Resurser

Resurser för Länsstyrelsens tillsynsarbete fördelas främst från förvaltningsanslaget. Resurserna fördelas på de enheter som bedriver tillsyn enligt miljöbalken. Prioritering mellan olika tillsynsinsatser inom respektive sakområde utförs inom respektive enhet. Resurser tillförs även via sakanslag från Naturvårdsverket och från Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap. De åtgärder som får bekostas av sakanslag regleras i Naturvårdsverkets tilldelningsbeslut.

Som underlag för tillsynsplanen finns behovsutredningar för nedanstående sakområden.

- Behovsutredning av tillsyn enligt miljöbalken (1998:808) 2016-2018, dnr 500-5756-15 med följande bilagor:
  - Behovsutredning kulturresevat (VÄS 435)
  - Behovsutredning Seveso (VÄS 456)
  - Behovsutredning naturvård (VÄS 515, 525, 526, 527 och 528)
  - Behovsutredning vattenskyddsområden (VÄS 516)
  - Behovsutredning vilthägn (VÄS 528)
  - Behovsutredning vattenverksamhet (VÄS 535)
  - Behovsutredning miljöfarlig verksamhet och föroreningskadade områden m.fl. (VÄS 546, 555, 559, 565, 566 och 575)
  - Behovsutredning lagen om allmänna vattentjänster (VÄS 567)

Resursfördelningen för år 2016 är oklar vid årets inledning. Naturvårdsverket har för avsikt att under året förmedla ytterligare medel för tillsyn av förorenade områden. Tillsynsplanen för 2016 har därför anpassats enbart efter de medel som är tilldelade i januari 2016. Planen behöver revideras i det fall mer medel erhålls. Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap har i början av år 2016 inte förmedlat hur stor tilldelning av ersättning som Länsstyrelsen får för tillsyn av Sevesoverksamheter. Även i detta fall kommer Länsstyrelsen att i ett senare skede prioritera tillsynsinsatsen efter de medel som erhålls. För övrig tillsyn där resurserna betalas av sakanslag har prioritering beaktats med utgångspunkt från aktuell behovsutredning.

2.5 Resultat och utfall av tillsynen föregående år

Under 2015 har tillsyn enligt miljöbalken m.m. bedrivits genom olika förebyggande och kontrollerande tillsynsinsatser. Tillsynen har i vissa delar

avvikit från planen i antal nedlagda dagar eller med uteblivna eller nedprioriterade tillsynsaktiviteter.

Den händelsestyrda tillsynen har bland annat bestått av följande tillsynsinsatser.

- Förebyggande informationsinsatser rörande olika former av områdesskydd, artskydd och vattenverksamhet.
- Hantering av inkomna anmälningar om samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken, anmälningar om vattenverksamhet enligt 11 kap. 9 a § miljöbalken samt granskning av kommunalt beslutade strandskyddsdispenser.
- Hantering av upptäckta överträdelser i skyddade områden samt inom artskydd. Samtliga överträdelser har anmälts till åklagare och ett antal har förelagts att rätta den otillåtna åtgärden.
- Handläggning av inkomna anmälningar om förändrad verksamhet och anmälningar om driftstörningar för miljöfarliga verksamheter.
- Granskning av årliga miljörapporter, besiktningsrapporter och analysrapporter som lämnats in av miljöfarliga verksamheter.
- Nio miljöfarliga verksamheter har genomfört periodiska besiktningar. Länsstyrelsen har deltagit vid åtta av dessa besiktningar.
- Med en ny förordning om avgifter för provning och tillsyn som grund, har cirka 200 miljöfarliga verksamheter erhållit beslut om årlig avgift för provning och tillsyn.
- Handläggning av inkomna anmälningar om åtgärd av föroreningskada vid pågående miljöfarliga verksamheter.
- Handläggning av avvecklingsplan inför nedläggning av delar av en miljöfarlig verksamhet.
- Handläggning av utredning om risk för förekomst och spridning av klorerade lösningsmedel vid en pågående miljöfarlig verksamhet.
- Tillsyn över gränsöverskridande avfallstransporter, s.k. GRÖT-tillsyn har genomförts vid fyra tillfällen. Vid ett av dessa tillsynstillfällen fattade Länsstyrelsen beslut om exportförbud.
- Tillsyn och utredning av två områden utifrån Lagen om allmänna vattentjänster.
- Handläggning av inkommande driftstörningar och klagomål rörande vattenverksamheter.

Genom den egeninitierade tillsynen har Länsstyrelsen bland annat genomfört följande.

- Tillsynsbesök vid miljöfarliga verksamheter genomfördes så som planerades förutom vid tre verksamheter.
- Mälarenergi AB har uppfört en avfallseldad panna vid Kraftvärmeverket i Västerås. Pannan togs i drift under 2014. Hanteringen av avfallet medförde

omfattande luktstörningar runt om i Västerås under 2014. Länsstyrelsen har förelagt bolaget att redovisa en handlingsplan med åtgärder som krävs för att komma till rätta med luktolägenheterna. Länsstyrelsen har målmedvetet följt upp effekterna av genomförda åtgärder med en intensifierad egeninitierad tillsyn under andra halvan av 2015.

- Tillsyn har genomförts över miljöfarliga verksamheter där det normalt inte sker så mycket som föranleder händelsestyrd tillsyn. Länsstyrelsen har bland annat fått en bättre uppfattning om hur verksamheterna sköter sin provtagning för uppföljning av att utsläppsvillkor i tillstånden innehålls.
- Bedrivit Sevesotillsyn delvis enligt plan. Arbetet har bestått av tillsyn samt granskning av säkerhetsrapporter.
- Genomfört en samrådsträff med representanter från ridsportutövarna inom Strömsholms naturreservat.
- Genomfört fältbesök i flera av länets naturreservat samt i kulturreseptatet.
- Genomfört olika informationsinsatser i natur- och kulturreseptaten i samband med guidningar och invigningar.
- Genomfört en utredning av länets två största naturminnen, 1669 ekar och 644 ekar, i Kungs-Barkaröområdet för att få klarhet i vad skyddsbesluten innebär och vilka områden som berörs av besluten.
- Genomfört en informationskampanj om terrängkörningsbestämmelserna bl.a. genom utskick till alla som köpt ett terrängfordon de senaste 2 åren.
- Genomfört informationsaktiviteter inom artskydd genom den årliga tillsynskampanjen "Öppet öga", informationsutskick till auktionshandlare och second hand samt en kartläggningkampanj av var länets fridlysta arter finns.
- Hantering av årliga verksamhetsrapporter som lämnats in av verksamhetsutövare med tillstånd för handel, preparering och förevisning av hotade arter.
- Genomfört tillsynsbesök till djuraffärer och länets konservator för att säkerställa att dessa följer lagstiftningen rörande handel med hotade arter. En djurbutik som saknade tillstånd för handel med hotade arter konstaterades sälja djur av sådana arter. Djuraffären anmäldes till polis som beslagtogs djuren.
- Fortsatt driva processen med tillståndsansökningar för tre befintliga kraftstationer.
- Förelagt sju kraftverk med oklar tillståndssituation att inkomma med uppgifter.
- Påbörjat en tillsynsinsats gällande vandringshinder i Bjurforsbäcken.
- Inlett ett samarbetsprojekt med länsstyrelserna i Dalarna och Örebro gällande regleringen av dammar i övre Hedströmmen.
- Kvalitetssäkrat information rörande länets vattenskyddsområden inklusive uppdatering av GIS-skikt och register.

- Påbörjat upprättande av register för länets vattentäkter.
- Arbetat med ansvarsutredningar för två förorenade områden vid nedlagda miljöfarliga verksamheter.
- Arbetet har fortsatt med att utreda tillsynsansvaret för föroreningsskadade objekt i riskklass 1 och 2.
- Identifiering har genomförts av de miljöfarliga verksamheter som har betydande utsläpp till recipient och som inte genomför recipientkontroll i egen regi eller genom vattenförbund eller vattenvårdsförbund.
- Slutligen har en satsning gjorts på Länsstyrelsens hemsida så att rätt information finns tillgänglig.

Avvikelser från tillsynsplanen tillsammans med bedömda och faktiska konsekvenser listas här nedan. I de fall utfallet i nedlagd tid avviker väsentligt från planerad tidsåtgång, kommenteras även det.

- Inom tillsyn av miljöfarliga verksamheter har betydligt mer resurser avsatts än vad som planerades. Även det uppskattade behovet för området har överskridits. Det är främst den händelsestyrda tillsynen som tagit stora resurser i anspråk. Anledningen är flera. Dels har stora resurser lagts på tillsyn med anledning av omfattande luktklagomål. Ett annat skäl är den nya förordning om avgifter för prövning och tillsyn som beslutades av regeringen i början av året. Klassning och beslut om nya årliga avgifter för ca 200 miljöfarliga verksamheter tillkom utöver vad som planerades.
- Tre miljöfarliga verksamheter besöktes inte så som planerades. I ett av fallen var det en nedprioritering av Länsstyrelsen. Konsekvensen av de uteblivna besöken bedöms som små eftersom annan typ av tillsyn tillgodosett verksamhetens tillsynsbehov.
- Länsstyrelserna i Västmanland och Uppland påbörjade 2014 en gemensam tillsynskampanj som avser energieffektivisering vid miljöfarliga verksamheter. Länsstyrelsen har inte genomfört de två tillsynsbesök som planerades i tillsynsplanen för 2015. Om företagen inte arbetar löpande med energieffektivisering, är deras energiförbrukning troligen onödigt stor. Länsstyrelsen bedömer att flertalet små och medelstora företag har en effektiviseringspotential om 15-30 %.
- Prioriteringen av de identifierade områden där 6 § Lagen om allmänna vattentjänster kan vara aktuell har inte kunnat genomföras. Konsekvensen är att tillsynen inte kunnat inriktas där störst behov finns av kommunalt-VA.
- Identifiering av vilka tillsynsobjekt i riskklass 1 och 2 där ytterligare undersökningar behöver göras, har prioriterats bort på grund av arbetet med nya avgiftsbeslut för miljöfarliga verksamheter. Konsekvensen är att prioriteringen av tillsynen, till områden där risken för skador på människors hälsa och miljön är störst, blir framflyttad till 2016.
- Planen var att göra nio tillsynsbesök på Sevesoanläggningar under året. Fyra tillsynsbesök hanns med. Länsstyrelsen bedömer att konsekvensen blir att

eventuella förbättringsåtgärder som kan identifieras vid tillsynsbesök skjuts framåt i tiden för de verksamheter som inte besöktes.

- För tillsyn av avfall och producentansvar (VÄS 566) har 25 dagar åtgått för tillsyn jämfört med de planerade 10 dagarna. Orsaken är att Länsstyrelsen inte hade tagit med tid för handläggning av anmälningar om transport av avfall (10 dagar) vid planeringen. Ett annat skäl är att tillsynen över gränsöverskridande avfallstransporter tog fem dagar mer än beräknat.
- Fältbesök av skyddade områden har inte kunnat genomföras i önskad utsträckning. Uteblivna fältbesök ökar risken för att otillåtna aktiviteter genomförs inom de skyddade områdena då risken för upptäckt blir mycket liten.
- Tillsyn av meddelade beslut har inte kunnat genomföras enligt planen. Utebliven kontroll medför en ökad risk för att meddelade beslut inte följs, detta kan i sin tur medföra att nödvändig hänsyn inte tas med skador på naturvärden som följd.
- En del informationsåtgärder inom naturreservat, biotopskydd och naturminnen har inte genomförts, följderna av detta blir att kunskapsnivån om skydden blir låg med en ökad risk för skada på de skyddade värdena.
- Slutligen har inte Länsstyrelsen kunnat prioritera att ta fram ett aktuellt skikt över var det råder strandskydd i länet. Det nuvarande skiktet hyser många felaktigheter vilket ökar risken för att personer oavsiktligt bryter mot strandskyddet eftersom de inte vet att området omfattas av strandskydd.

I tabell 1 redovisas vilka resurser som Länsstyrelsen i 2015 års tillsynsplan planerade att använda för tillsyn under året samt utfallet för respektive sakområde.

Tabell 1. Tillsynsbehov, planerad tid för tillsyn samt utfall för 2015

Sakområde	435	456	515	516	525	526	527	528	535	546	555	566	567	575
Behov 2015 (dagar) enligt behovsutredning	4	103	238	42	172	52	69	20	200	4	425	32	176	266
Plan 2015 (dagar)	2	58	133	15	154	33	38	17	131	4	369	10	20	176
- varav händelsestyrd	1		67	15	130	25	14	5	106	4	272	10	10	
- varav egeninitierad	1	58	66		24	8	24	12	25		97		10	
Utfall 2015 (dagar)	0	43	86	4	153	40	23	9	170	4	442	25	11	199
- varav händelsestyrd			52	3	146	36	8		129	4	354	25	11	
- varav egeninitierad		43	34	1	7	4	15	9	41		88			
Differens (dagar) mellan planerad tillsyn 2015 och utfall 2015	-2	-15	-47	-11	-1	7	-15	-8	39	0	73	15	-9	23

2.6 Prioriteringsgrunder

Länsstyrelsens tillsynsverksamhet ska bidra till att miljö kvalitetsmålen uppnås, uppkomsten av miljöskador motverkas och att de krav som ställs i lagstiftningarna efterlevs. Detta ska uppnås genom effektiv, likvärdig och rättssäker tillsyn och ärendehandläggning.

Den avgörande begränsningen för vilken tillsyn som kan genomföras är tillgängliga resurser. Prioriteringen av vilken tillsyn som ska genomföras görs bl.a. utifrån miljö kvalitetsmålen, krav i regleringsbrev, vattenmyndighetens uppdrag, naturvårdsverkets uppdrag, behovsutredningar för 2016 samt utfallet av föregående års tillsyn. Prioriteringar av tillsynen görs i samband med Länsstyrelsens verksamhetsplanering. De egeninitierade insatser som prioriteras utgörs av ett antal aktiviteter vilka framgår under respektive tillsynsområde.

En oförändrad resursnivå för tillsyn inom alla verksamhetsområden leder till svårigheter att säkerställa att verksamhetsutövarna arbetar för att uppnå miljöbalkens syfte samt generations- och miljömålen.

2.6.1 Prioriteringar utifrån miljö kvalitetsmålen

Miljö kvalitetsmålen ska styra tillsynen enligt miljöbalken och det övergripande generationsmålet ska vara vägledande. Miljöbalkens mål är att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer garanteras en hälsosam och god miljö.

Inom ramen för 2015 års behovsutredning för verksamhetsområdena torvfyndigheter, miljöfarliga verksamheter, kemiska produkter och biotekniska organismer samt avfall och producentansvar har en analys av miljö kvalitetsmålen utförts. I miljömålsanalysen har en värdering gjorts av tillsynsobjektens inverkan på de olika miljö kvalitetsmålen. Därigenom har det varit möjligt att peka ut de mål som är mest relevanta att styra Länsstyrelsens tillsynsarbete inom dessa verksamheter mot. Av värderingen framgår att tillsynen i första hand bör inriktas på miljö kvalitetsmålen ”God bebyggd miljö”, ”Giftfri miljö”, ”Begränsad klimatpåverkan”, ”Ingen övergödning” och ”Frisk luft”.

Tillsynen inom verksamhetsområdena områdesskydd, vattenverksamhet och naturskydd syftar till att bidra till att miljö kvalitetsmålen för ”Levande sjöar och vattendrag”, ”Myllrande våtmarker”, ”Levande skogar”, ”Ett rikt odlingslandskap”, ”God bebyggd miljö” och ”Ett rikt växt och djurliv” uppfylls. Någon värdering av verksamheternas inverkan på miljö kvalitetsmålen har inte gjorts.

Tillsynen inom verksamhetsområdet skydd för djur- och växtarter syftar i sin helhet till att till att uppfylla miljömålet ”Ett rikt växt- och djurliv”.

Tillsynsområdet föroreningsrisker syftar i sin helhet till att uppfylla miljö kvalitetsmålet ”Giftfri miljö” som anger att föroreningsrisker ska vara utredda och vid behov åtgärdade till 2050.

2.6.2 Prioritering utifrån regleringsbrev m.m.

Miljö tillsyn

Enligt regleringsbrevets uppdrag 25 ska Länsstyrelsen redovisa hur den operativa tillsynen och andelen egeninitierad tillsyn har utvecklats.

Förorenade områden

Enligt regleringsbrevets uppdrag 16 ska Länsstyrelsen vidta åtgärder för att öka antalet privatfinansierade efterbehandlingar av förorenade områden.

Denna fråga bör därför prioriteras i arbetet med efterbehandling av förorenade områden.

3 Tillsynsområden, tillsynsobjekt och planerade insatser 2016

Tillsynen omfattar hela tillsynsområden och/eller avgränsade tillsynsobjekt. Inom vissa tillsynsområden kan antalet objekt som kan bli föremål för tillsyn vara mycket stort.

3.1 Tillsyn av kulturresevat enligt miljöbalken 7 kap 9 § (435)

Länsstyrelsen har tillsyn över länets enda statligt skyddade kulturresevat, Bråfors bergsmanby i Norbergs kommun. Tillsyn bedrivs enligt miljöbalken för efterlevnad av lagar, förordningar, föreskrifter, tillstånd och dispenser.

Länsstyrelsen planerar att sprida information om resevatsföreskrifterna i samband med guidningar i resevatet. Vidare avser Länsstyrelsen att genomföra kontrollerande tillsyn i form av fältbesök och uppföljning av meddelade dispenser.

Slutligen planerar Länsstyrelsen för utrymme för handläggning av överträdelser som upptäcks eller anmäls till Länsstyrelsen.

3.2 Tillsyn av åtgärder för att förhindra eller begränsa allvarliga kemikalieolyckor (Sevesolagen) (456)

Denna lagstiftning (1999:381) omfattas inte av miljöbalken. Enligt lagstiftningen ska dock Sevesotillsynen samordnas med den tillsyn som genomförs enligt miljöbalken. Tillsynen inom området syftar till att begränsa eller förhindra att allvarliga kemikalieolyckor uppstår. Tillsynen innehåller systemtillsyn, inspektion och kontroll.

Länsstyrelsen har tillsyn över 12 anläggningar varav 8 på den högre kravnivån, se bilaga 1. Det nya Seveso III-direktivet har börjat gälla 2016. Det medför att årliga tillsynsbesök bör utföras på alla verksamheter på den högre nivån. Samtliga verksamheter på den lägre nivån ska senast den 1 juni ha lämnat in ett uppdaterat handlingsprogram och en ny anmälan för sin verksamhet. Länsstyrelsen har ännu inte fått något besked från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) om hur stor finansiering för tillsyn som kommer att erhållas. Planering av tillsyn på Sevesoverksamheter kommer därför att göras senast i april 2016. Länsstyrelsen kommer fram till dess att ha beredskap för händelsestyrd tillsyn på Sevesoverksamheter.

Sevesotillsynen kommer att omfatta en nationell tillsynsaktivitet med avseende på information till allmänheten, våren 2016. Aktiviteten planeras centralt och är inte planerad i detalj då denna plan fastläggs.

3.3 Tillsyn av områdesskydd (515)

Områdesskydd omfattas av 7 kap. miljöbalken och inkluderar tillsyn av föreskrifter för statligt skyddade områden som nationalparker, naturreservat, naturminnen, djur- och växtskyddsområden, särskilt utpekade biotopskyddsområden och interimistiska förbud. Tillsynen över Natura 2000, strandskydd i statligt skyddade områden, allmänna vägområden och järnvägar samt det generella biotopskyddet ingår.

Tillsynen av områdesskydd innebär att säkerställa att bestämmelser och beslutade föreskrifter efterlevs. Arbetet innebär reaktiva åtgärder, till exempel upplysning vid efterfrågan om information om tillstånds-/dispensplikt och andra skyldigheter samt handläggning av överträdelser. Tillsynen bedrivs även till stor del genom information till allmänheten. Arbetet med övrig uppsikt över exempelvis skadegörelse av anläggningar (till exempel fågeltorn) och dylikt eller kontroll av skötsel, vård eller anordningar inom områdena är inte tillsyn enligt balken.

Länsstyrelsen bedriver tillsyn enligt miljöbalken för efterlevnaden av lagar, förordningar och föreskrifter för länets nationalpark, 96 naturreservat, ett interimistiskt beslut, 91 Natura 2000-områden, tre fågelskydd, 45 naturminnen, ett särskilt utpekat biotopskydd, det generella biotopskyddet samt strandskydd inom skyddade områden och allmänna vägområden.

Under 2016 planerar Länsstyrelsen att genomföra följande aktiviteter.

- Besöka samtliga 96 naturreservat, nio Natura 2000-områden som inte är reservat och biotopskyddet Sångkärrsbacken vid minst ett tillfälle vardera under året. Fågelskyddsområdena ska även besökas. Tillsynen ska ske genom utnyttjande av de besök som områdesskyddsförvaltningen utför i samband med förvaltningen av områdena.
- Genomföra en årlig samrådsträff med ridsporten inom Strömsholms naturreservat.
- Sprida information om reservatsföreskrifter på skyltar och hemsida samt i samband med olika former av träffar vid invigningar av reservat och guidningar.
- Informationssatsning om de nya biotopskyddsbestämmelserna, om reservatens skyddsbestämmelser till båtklubbar i ett naturreservat samt till boende i utvalda reservat. En särskild satsning om reservaten kommer att riktas till dagis. Information kommer även att riktas till ägare av vissa naturminnen.
- Fortsätta utredningsarbetet av naturminnena 1669 ekar och 644 ekar i Kungs-Barkaröområdet för att klargöra vilka träd som är berörda inom respektive delområde.
- Ta fram ett aktualiserat GIS-skikt som tydliggör var det finns strandskydd i länet.

Utrymme kommer även att skapas för att hantera inkommande frågor och eventuella överträdelser.

3.4 Tillsyn av vattenskyddsområden (516)

I Västmanlands län finns 27 vattenskyddsområden, se bilaga 5. Länsstyrelsen har tillsyn över 22 av dessa.

Tillsyn av vattenskyddsområden innebär reaktiva åtgärder vid överträdelser av föreskrifter, vid anmälningar/klagomål samt informationsinsatser och planerade egeninitierade inspektioner. Att fastställa de vattenskyddsområden som inkommer till Länsstyrelsen under 2016 är prioriterat, liksom den händelsestyrda tillsynen av vattenskyddsområden.

Länsstyrelsen avser inte att bedriva någon planerad tillsyn inom detta område.

3.5 Samråd enligt 12 kap 6 § miljöbalken (525)

Tillsynen bedrivs på hela tillsynsområden då antal objekt som kan omfattas av tillsyn är obegränsat.

Tillsynen omfattar hantering av samråd enligt miljöbalken 12 kap. 6 § avseende åtgärder som kan komma att väsentligt ändra naturmiljön. I arbetet ingår att kontrollera att samrådsskyldigheten och besluten i samrådsärenden efterlevs.

Länsstyrelsen planerar för utrymme att handlägga anmälan om samråd enligt miljöbalkens 12 kap. 6 §. Detta ska göras inom sex veckor efter att anmälan har inkommit till Länsstyrelsen. Samrådsärenden rör till exempel ledningsdragningar, hantering av massor, trädssäkring vid kraftledningar och husbehovstäckter.

Länsstyrelsen planerar även att:

- Hålla informationsmöten för föreningar som sökt och fått bidrag för bredbandskanalisation.
- Ta fram ett informationsblad om samrådsplikten.
- Tillsammans med utvalda verksamhetsutövare ta fram rutiner för hur samråden kan effektiviseras i vissa mängdärenden.
- Bedriva viss kontrollerande verksamhet.

3.6 Tillsyn och kontroll av dispenser och tillstånd avseende områdesskydd (526)

Tillsyn bedrivs i form av uppföljning och kontroll av efterlevnaden av meddelade tillstånd och dispenser inom statligt skyddade områden inklusive strandskydd och biotopskydd. Länsstyrelsen har tillsyn över meddelade dispenser och tillstånd i länets statligt skyddade områden.

Länsstyrelsen planerar att genomföra uppföljande tillsyn av meddelade tillstånd och dispenser i de statligt skyddade områdena.

Tillsynen omfattar även Länsstyrelsens granskning av de strandskyddsdispenser som meddelas av länets kommuner inklusive överprövning av bristfälliga eller felaktiga kommunala beslut. Länsstyrelsen planerar för utrymme för att granska av kommunerna meddelade strandskyddsdispenser inom tre veckor efter att beslutet inkommit till Länsstyrelsen och vid behov överpröva dessa.

3.7 Tillsyn av skydd för djur- och växtarter (527)

Tillsynen för djur och växtarter är divers och berör fridlysta arter men även handel, preparering och förevisning av hotade arter enligt CITES och EU-förordningar. Antalet tillsynsobjekt inom tillsynsområdet går inte att ange eftersom tillsynsområdet är för omfattande.

Tillsynen omfattar dels kontroll och information om bestämmelserna om fridlysning av djur- och växtarter samt utsättning av vissa växt- eller djurarter enligt Artskyddsförordningen. Tillsynen omfattar även verksamheter som inom handel, preparering, förevisning av vissa hotade arter enligt artskyddsförordningen, CITES-bestämmelserna samt förordningarna EEG-338/97 och EEG-939/97. Vidare ingår granskning och uppföljning av egenkontrollen.

Tillsynen innebär händelsestyrda åtgärder vid överträdelse av bestämmelser, vid anmälningar/klagomål, informationsinsatser och planerade, egeninitierade inspektioner.

Under 2016 planerar Länsstyrelsen att genomföra följande aktiviteter.

- Händelsestyrd tillsyn i form av hantering av inkomna frågor och överträdelser som anmäls till Länsstyrelsen.
- Fortsätta med den årliga informationskampanjen ”Öppet öga”.
- Påminna verksamhetsutövare om inlämnande av verksamhetsredovisningar, granska dessa och vid behov påföra miljöskattavgift.
- Uppföljande tillsyn av meddelade fridlysningsdispenser.
- Uppföljande tillsyn av länets djurpark.
- Kontrollera en verksamhet som kan ha en störande effekt på fridlysta arter.
- Kontroll av verksamhetsutövare inom handel som saknar verksamhetstillstånd.

3.8 Tillsyn av övrig prövning avseende naturskydd (528)

Tillsyn av övrig prövning avseende naturskydd innebär händelsestyrda åtgärder vid överträdelser av bestämmelserna i miljöbalken och terrängkörningslagen vid t.ex. klagomål samt tillsyn av efterlevnaden av de tillstånd och dispenser som meddelats. Vidare omfattas tillsynen av informationsinsatser och planerade inspektioner.

3.8.1 Vilthägn

Tillsynen av vilthägn består av inspektioner och hantering av överträdelser, information och rådgivning till verksamhetsutövare samt granskning och uppföljning av egenkontrollen.

I Västmanland finns 10 vilthägn med tillstånd. Länsstyrelsen planerar att genom fältbesök bedriva tillsyn på tre vilthägn under 2016.

3.8.2 Stängselgenombrott enligt 26 kap 11 § miljöbalken

Tillsynen omfattar att säkerställa allmänhetens möjlighet att kunna komma till mark som är av betydelse för friluftslivet. Länsstyrelsen kan förelägga den som har stängsel eller diken i ett område av betydelse för friluftslivet eller i närheten av ett sådant område, att ordna grindar eller andra genomgångar/övergångar som behövs för att kunna komma till ett sådant område.

Rätten att besluta om stängselgenombrott är delegerad till alla länets kommuner, utom Norbergs kommun. Länsstyrelsen har därmed tillsynen i Norbergs kommun.

Länsstyrelsen avser endast att hantera inkommande klagomålsärenden under 2016.

3.8.3 Terrängkörning

Tillsynen omfattar kontroll av efterlevnaden av terrängkörningsbestämmelserna inom statligt skyddade områden samt de dispenser som meddelats avseende terrängkörning.

Under 2016 planerar Länsstyrelsen att utreda i vilken omfattning olovlig terrängkörning sker inom länets campingplatser. I övrigt planerar för utrymme att hantera inkomna frågor och överträdelser som anmäls till Länsstyrelsen.

3.9 Tillsyn av vattenverksamhet (535)

Tillsynen omfattar bl.a. hantering av anmälningsärenden och kontroll av efterlevnad av tillstånd och domar enligt 11 kap. miljöbalken. Arbetet omfattar även information om anmälnings- och tillståndsplikten samt inspektion av icke tillståndsgiven vattenverksamhet.

Länsstyrelsen kommer att bedriva händelsestyrd tillsyn i form av hantering av anmälningar om vattenverksamhet, inkomna klagomål och driftstörningar, frågor om höga eller låga flöden m.m.

Länsstyrelsen har tillsyn över ca 200 dammar och kraftverk i länet. Prioriterat är att få till stånd en utrivning av dammar som är i dåligt skick och samtidigt utgör vandringshinder för fisk. Formellt har Länsstyrelsen också tillsyn över länets drygt 1 000 markavvattningsföretag.

Verksamhetsutövarna för tre kraftstationer anser att deras verksamhet är legaliserad genom gammal hävd eller privilegiebrev. Genom tillsynsagerande från Länsstyrelsens sida har dessa blivit föremål för överprövning i Mark- och

miljööverdomstolen. Domstolen anser att Länsstyrelsen, bl.a. med hänsyn till sin tillsynsuppgift, bör kunna förelägga dessa kraftstationer att söka tillstånd och villkor för sin verksamhet. Under hösten 2013 har Länsstyrelsen med stöd av dessa domar förelagt nämnda kraftstationsägare att söka tillstånd för sin verksamhet. Ett av föreläggandet har inte överklagats och har därför vunnit laga kraft. Två av föreläggandena har överklagats, både till Mark- och miljödomstolen och Mark- och miljööverdomstolen. I båda fallen har domstolarna fastställt Länsstyrelsens förelägganden, som därmed har vunnit laga kraft under 2015. Länsstyrelsen arbetar vidare med tillståndsprocesserna för dessa tre kraftstationer.

Under 2016 ska Länsstyrelsen ta fram en plan för den egeninitierade tillsynen över dammar och kraftverk. Arbetet kommer att omfatta utredning av vilka ytterligare dammar eller kraftstationer vars verksamhet saknar tillstånd och som är angelägna att få prövade enligt miljöbalken. Målsättningen är att få dammägarna att frivilligt söka tillstånd. Under 2015 förelade Länsstyrelsen sju kraftstationer att komma in med uppgifter om sina tillstånd. Kommande år kommer Länsstyrelsen att granska dessa uppgifter.

Under 2016 kommer Länsstyrelsen att fortsätta arbeta med tillsynsinsatsen gällande vandringshinder i Bjurforsbäcken, som mynnar i Dalälven i Avesta. Huvudfokus kommer att vara dammarna i utloppen till Lillsjön och Storsjön, samt Bjurforsdammen. Det samarbete som inleddes 2015 med länsstyrelserna i Dalarna och Örebro, rörande regleringen i övre Hedströmmen, kommer också att fortsätta.

I tillsynen ingår även uppgifter som övervakning, rapportering och information av frågeställningarna kring dammsäkerhet. Den 1 juli 2014 trädde den nya dammsäkerhetsregleringen i kraft. Syftet med regleringen är att förebygga dammbrott bland annat genom att stödja utvecklingen av dammsäkerhetsarbetet. Som ett första steg ska dammanläggningar som ger större konsekvenser vid dammhaveri konsekvensutredas. I Västmanlands län har två dammar utretts under 2015. Under våren 2016 ska Länsstyrelsen fatta beslut om konsekvensklass för dessa. Under 2016 ska Länsstyrelsen dessutom se över vilka ytterligare dammar i länet som kan behöva konsekvensklassas, utifrån ett underlag som SMHI har tagit fram. När dammarna har konsekvensklassats ska Länsstyrelsen bedriva tillsyn enligt kraven för respektive konsekvensklass.

3.10 Tillsyn av undersöknings- och bearbetningskoncessioner enligt lagen om vissa torvfyndigheter (546)

Tillsynen över torvtäkter med tillstånd enligt lag (1985:620) om vissa torvfyndigheter är likartad den som bedrivs på torvtäkter som har tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken. Tillsynen innefattar kontroll av att villkor i meddelade torvkoncessioner följs. Arbetet omfattar även förebyggande information, tillsyn över egenkontrollen, inspektioner och hantering av överträdelser.

Länsstyrelsen har tillsyn över länets fyra energitorvtäkter. Dessa har bearbetnings- och torvkoncession, d.v.s. tillstånd att bedriva täktverksamhet. Tillsynsbesök genomfördes på samtliga täkter under 2014. Under 2016 kommer enbart

händelsestyrd tillsyn att bedrivas inom detta tillsynsområde. Nästa planerade tillsynsbesök på torvtäkterna kommer att genomföras 2017.

3.11 Tillsyn av miljöfarlig verksamhet (555)

Tillsynen omfattar verksamheter med beteckningen A eller B i miljöprövningsförordningen (2013:251). Tillsynen bedrivs genom inspektion och kontroll samt genom rådgivning och information till verksamhetsutövarna. I tillsynen ingår att hantera anmälningssärenden, anmälningar om driftstörningar, granskning av årliga miljörapporter, besiktningsrapporter och analysrapporter. Vidare omfattar tillsynen kontroll av villkorsefterlevnad samt uppföljning av verksamheternas egenkontroll. I tillsynen ingår även att planera och följa upp tillsynsverksamheten samt att ajourhålla tillsynsregistret Miljöreda.

Länsstyrelsen har tillsyn över 35 objekt, se bilaga 3. Under året prioriteras i första hand inkommande ärenden såsom tillstånds- och anmälningssärenden och övrig händelsestyrd tillsyn. Länsstyrelsen planerar tillsynen för respektive objekt utifrån kännedom om kommande förändringar och bedömd miljöpåverkan. Med utgångspunkt från Länsstyrelsens uppdrag i regleringsbrevet har aktiviteter formulerats enligt punktlistan nedan. Under 2016 planerar Länsstyrelsen att:

- Genomföra minst ett tillsynsbesök per tillsynsobjekt inom pågående miljöfarlig verksamhet. Vilka objekt som ska ha årligt tillsynsbesök framgår av bilagan.
- Delta i nationellt energieffektiviseringsprojekt under förutsättning att medel erhålls.

3.12 Tillsyn av kemiska produkter och biotekniska organismer (565)

Huvuddelen av länsstyrelsens tillsyn av kemiska produkter och biotekniska organismer hanteras inom andra tillsynsområden. Denna tillsyn redovisas inom tillsyn av miljöfarlig verksamhet (555).

3.13 Tillsyn av avfall och producentansvar (566)

Tillsyn av de miljöfarliga verksamheternas avfall hanteras inom verksamhetsområdet miljöfarlig verksamhet (555). Avfall med koppling till vattenverksamhet, t.ex. muddermassor som ska deponeras på land hanteras inom verksamhetsområdet vattenverksamhet (535).

Den tillsyn som redovisas inom detta tillsynsområde är hantering av anmälningssärenden inom transport av avfall, samråd om undantag från förbud mot deponering samt granskning av kommunernas avfallsplaner. Länsstyrelsen kommer enbart att bedriva händelsestyrd tillsyn inom detta sakområde.

3.14 Tillsyn av övrigt miljö- och hälsoskydd (567)

Tillsynsområdet omfattar tillsyn enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV). Länsstyrelsens tillsynsansvar innebär att Länsstyrelsen ska

bedriva tillsyn över att kommunerna följer skyldigheten att tillgodose behovet av vattentjänster. Med vattentjänst avses anordnande av vatten och avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse.

Länsstyrelsen har bedömt att 92 områden i länet behöver utredas för att klargöra om det finns behov av allmänna vattentjänster. Länsstyrelsen bedriver idag tillsyn utifrån de ärenden som kommer in, så kallad händelsestyrd tillsyn.

Med utgångspunkt från Länsstyrelsens uppdrag i regleringsbrevet har aktiviteter formulerats enligt punktlistan nedan. Under 2016 planerar Länsstyrelsen att:

- Prioritera vilka områden där det är mest angeläget att bedriva LAV-tillsyn.

3.15 Tillsyn över föroreningssskador (575)

Verksamheten inom föroreningssskadade områden styrs och prioriteras utifrån lagkrav och villkor för de sakanslag som tilldelas av Naturvårdsverket. Inom tillsynen över förorenade områden arbetar Länsstyrelsen främst med de objekt som misstänks innebära stor eller mycket stor risk för människors hälsa och miljön. Arbetet sker med Naturvårdsverkets metodik för inventering av förorenade områden som grund. I första hand bedrivs arbetet genom undersökningar och åtgärder av objekt som har MIFO riskklass 1 och 2. Tillsynen omfattar pågående och nedlagda verksamheter och bedrivs utifrån kunskap om både potentiella och konstaterade föroreningssskador. Tillsynen på nedlagda verksamheter utförs stegvis genom faserna ansvarsutredning, undersökningar genom frivilliga åtaganden, undersökningar genom krav, åtgärder samt uppföljning/kontroll. I tillsynen ingår även att planera och följa upp tillsynsverksamheten samt att ajourhålla databasen EBH-stödet.

Länsstyrelsen har tillsyn över ca 45 objekt inom MIFO riskklass 1 och 2, se bilaga 4. I dagsläget bedrivs miljöfarlig verksamhet på 19 av dessa objekt. Resterande är nedlagda verksamheter. Av bilagan framgår vilka objekt där tillsynsinsatser planeras eller förväntas bli aktuella under 2016. På ett antal nedlagda verksamheter bedriver Länsstyrelsen egeninitierad tillsyn och på pågående verksamheter bedrivs i dagsläget huvudsakligen händelsestyrd tillsyn. Antalet tillsynsobjekt i riskklass/BKL 3 och 4 är inte bedömt, endast händelsestyrd tillsyn genomförs på dessa objekt.

Med utgångspunkt från Länsstyrelsens uppdrag i regleringsbrevet har aktiviteter formulerats enligt punktlistan nedan. Under 2016 planerar Länsstyrelsen att:

- Färdigställa ansvarsutredningar för två tillsynsobjekt inom nedlagd verksamhet under året.
- Prioritera Länsstyrelsens tillsynsobjekt inom förorenade områden, MIFO-klassade 1:or och 2:or, för fortsatt arbete. En gemensam prioriteringslista för pågående och nedlagd verksamhet ska tas fram.

3.16 Sammanfattning av den planerade tillsynen 2016

I nedanstående tabell framkommer resursbehovet och vilka resurser som Länsstyrelsen planerar att avsätta för respektive sakområde under året.

Tabell 2. Tillsynsbehov samt planerad tid för tillsyn 2016

Sakområde	435	456	515	516	525	526	527	528	535	546	555, 565	559	566	567	575	
Behov 2016 enligt behovsutredning (dagar)	11	98	202	35	167	51	54	18	878	4	417	7	30	176	242	
Plan 2016 (dagar)	11	40	150	7	157	46	33	9	131	4	378	7	14	15	167	
- varav händelsestyrd	3		65	7	143	30	14	4	91	4	284	7	14	10	50	
- varav egeninitierad	8		85	0	14	16	19	5	40		94			5	117	
Differens mellan behov enligt behovsutredning och planerad tillsyn	0	-58	-52	-28	-10	-5	-21	-9	-	747	0	-39	0	-16	161	-75

4 Uppföljning och utvärdering av tillsynsverksamheten

Uppföljning av Länsstyrelsens tillsyn genomförs tertialvis, i årsredovisningen och inför framtagande av nästkommande års tillsynsplan. Uppföljning och utvärdering sker på respektive enhet.

I uppföljningen ingår kartläggning av vilka tillsynsåtgärder som har genomförts respektive inte har genomförts. Den tid som har lagts inom respektive tillsynsområde följs också upp. Uppföljningen omfattar även analys av orsak till de tillsynsåtgärder som inte utförts. Länsstyrelsen bedömer vilka följder utebliven tillsyn kan ha medfört. Uppföljningen redovisas i samband med årsredovisningen.

5 Bilagor

Bilaga 1. Sevesoverksamheter

Bilaga 2. Områdesvis planering inom natur- och kulturmiljö

Bilaga 3. Länsstyrelsens tillsynsobjekt inom miljöfarlig verksamhet

Bilaga 4. Länsstyrelsens tillsynsobjekt inom föroreningskadade områden

Bilaga 5. Vattenskyddsområden inom Västmanlands län

Sevesoverksamheter i Västmanlands län som tillsynsplanen omfattar

Verksamhetens namn	Kommun	Kravnivå
Almer Oil & Chemical Storage AB	Köping	Hög
Fagersta Stainless	Fagersta	Hög
Mälarhamnar AB	Köping	Hög
OK-Q8 AB	Västerås	Hög
Ovako Hallstahammar AB	Hallstahammar	Hög
Sala Ytbehandling AB	Sala	Hög
Seco Tools AB	Fagersta	Hög
Yara AB	Köping	Hög
Air Liquide Gas AB	Surahammar	Låg
Arboga Hårdkrom AB	Arboga	Låg
Gryta Biogasanläggning	Västerås	Låg
Mälarenergi AB, Västerås Kraftvärmeverk	Västerås	Låg

Områdesvisa tillsynsinsatser inom natur- och kulturmiljövård 2015 (VÅS 435, 515, 525, 526, 527 och 528)

Förkortningar: NP=nationalpark, NR=naturreservat, KR=kulturresevat, N2000=Natura 2000, BS=biotopskydd, FSO=fågelskyddsområden, NM=naturminnen, SS=strandskydd, AS=artskydd, 12:6=samråd enligt 12 kap 6 § miljöbalken, TK=terrängkörning, SG=stängselgenombrott enligt 26 kap 11 § miljöbalken

VHT	spec	Område	Aktivitet	Planerad tidsåtgång (pd)
5151	?	NP	Händelsestyrd tillsyn t.ex. info om föreskrifter, anmälningar etc	0
5265		NP	Planerad tillsyn, granskning av meddelade beslut	1
5151	51501	NR	Händelsestyrd tillsyn t.ex. info om föreskrifter	12
5151	50030	NR	Händelsestyrd kontrollerande tillsyn, anmälningar etc	25
5265	51501	NR	Kontrollera meddelade beslut	8
5152	51501	NR	Utredning av verksamheter som finns i reservaten	15
5152	50031	NR	Informationsutskick till båtklubbar på Ridö-S om skyddet.	2
5152	50019	NR	Information genom vykort till boende i utvalda reservat	3
5152	51507	NR	Infosatsning till dagis om reservat	5
5152	50018	NR	Samråd med ridsporten i Strömsholm	2
5152	10035	NR	Lägga ut föreskrifter på hemsida	0,5
5152	52007	NR	Skyltning av NR med info om föreskrifter	1
5152	50103	NR	Guidning i NR med info om föreskrifter	0,5
5152	51501	NR	Fältbesök enligt plan	10
4355		KR	Händelsestyrd tillsyn t.ex. anmälningar, ansökningar om dispens etc	0,5
4355		KR	Guidning i KR med info om föreskrifter	1
4355		KR	Uppföljning av meddelade tillstånd/dispenser	1
4355		KR	Fältbesök	1,5
5151	51502	N2000	Händelsestyrd tillsyn t.ex. info om lagstiftning	2
5151	?	N2000	Händelsestyrd kontrollerande tillsyn, anmälningar etc	3
5265	51502	N2000	Kontrollera meddelade beslut	1
5152	10035	N2000	Informera om skyddet på hemsidan	1
5152	51502	N2000	Fältbesök enligt plan	1,5
5151	51504	BS	Händelsestyrd tillsyn t.ex. info om lagstiftning	6
5151	52007	BS	Händelsestyrd kontrollerande tillsyn, anmälningar etc	5
5152	51504	BS	Informationssatsning om de nya biotopskyddsbestämmelserna	3
5152	10035	BS	Informera om skyddet på hemsidan	2
5265	51504	BS	Kontrollera meddelade beslut	5
5152	51504	BS	Fältbesök av Sångkärrsbacken	0,1

VHT	spec	Område	Aktivitet	Planerad tidsåtgång (pd)
5151	?	FSO	Händelsestyrd tillsyn, tex info om föreskrifter, anmälningar etc.	0
5151	50020	FSO	Händelsestyrd kontrollerande tillsyn, anmälningar etc	1
5152	50030	FSO	Kontrollera och uppdatera beträdnadsförbudsskyltning i Gnien, Barkarövik och Askö-Tidö	2,5
5152	50020	FSO	Fältbesök	3
5151	51506	NM	Händelsestyrd tillsyn, tex info om föreskrifter	4
5151	50103	NM	Händelsestyrd kontrollerande tillsyn, anmälningar etc	1
5152		NM	Information till ägare av naturminnen som inte behöver revideras	10
5152	10035	NM	Informera om skyddet på hemsidan	2
5152	51506	NM	Utreda lokalisering av skyddade träd i Kungs-Barkaröområdet	10
5152	50023	NM	Guidning av naturminnen i Kungs-Barkaröområdet	1
5152	51506	NM	Fältbesök	2
5151	51503	SS	Händelsestyrd tillsyn t.ex. info om lagstiftning, anmälningar etc	4
5151	?	SS	Händelsestyrd kontrollerande tillsyn t.ex. anmälningar etc	2
5265	51503	SS	Kontrollera meddelade beslut	1
5152	50015	SS	Aktualisering av länets strandskyddsskikt	8
5264		SS	Granskning av kommunala strandskyddsbeslut samt ev. överprövning	30
5271		AS	Händelsestyrd tillsyn t.ex. info om lagstiftning inom fridlysning, tidigt samråd	7
5271	50030	AS	Händelsestyrd kontrollerande tillsyn inom fridlysning tex anmälningar	3
5271	Handel 50022 Förev. 50023	AS	Händelsestyrd tillsyn t.ex. info om lagstiftning inom CITES	2
5271	Övrigt 50032 Förev. 50023	AS	Händelsestyrd kontrollerande tillsyn inom CITES tex anmälningar	2
5272		AS	Kontroll av meddelade artskyddsdispenser, fridlysning	3
5272	10035	AS	Informera om skyddet på hemsidan	2
5272	50030	AS	Kontrollera om guidningar i Sala silvergruva stör fladdermöss	3
5272	50022	AS	Kontrollera pappgojuppfödare utan tillstånd	3
5272	50021	AS	Tillsynsbesök Kungsbyns djurpark, CITES	2
5272	52007	AS	Kampanj Öppet öga	3
5272	50102	AS	Arbete med verksamhetsrapporter, påminnelse, granskning samt ev MSA, CITES	3

VHT	spec	Område	Aktivitet	Planerad tidsåtgång (pd)
5251		12:6	Hantering av inkomna samrådsanmälningar	140
5251	50030	12:6	Händelsestyrd kontrollerande tillsyn t.ex. anmälningar etc	3
5252		12:6	Kontroll av genomförda samråd	1
5252	50031	12:6	Informationsblad om samrådsplikt	2
5252	50019	12:7	Informationssatsning till VU angående bredbandsdragning	3
5252	50011	12:6	Ta fram gemensamma rutiner om samråd med Vattenfall och orienteringsklubbarna	8
5281	50031	TK	Händelsestyrd tillsyn t.ex. info om lagstiftning	2
5281	50030	TK	Händelsestyrd kontrollerande tillsyn t.ex. anmälningar	2
5282		TK	Utreda terrängkörning inom campingplatser m.m.	2

Länsstyrelsens tillsynsobjekt miljöfarlig verksamhet

Anläggningsnamn	Anläggningsnummer	Tillståndsdatum	Tillstånd t.o.m.	Prövningsnivå	IED-verksamhet	BREF	Beslutad BAT-slutsats	Energikartläggning*	Sevesonivå, hög/låg	Riskklass (BKL om riskklassning saknas)	Tillsynsbesök 2016
Arboga Hårdkrom AB	1984-102	1993-11-15		B	X				Låg	2	X
Arboga reningsverk	1984-50-001	2000-03-21		B						(4)	X
Bredmossen (energitorv)	1961-001-801	2008-10-30	2018-12-31	B							
Finnmossen (energitorv)	1907-001-803	2010-11-16	2035-12-31	B							
Flyten (energitorv)	1982-002-801	2010-12-20	2030-12-31	B							
Gryta avfallsanläggning (inkl. Växtkraft fr.o.m. 2016)	1980-60-001	2013-05-29 (Avfallsanl) 2007-02-08 (Deponi 2009)		A	X				Låg	(2)/3?	X
Hallstahammars reningsverk	1961-50-001	2008-05-13		B						(4)	X
Hamre bergtäkt	1984-002-606	2014-03-24	2034-03-31	B							X
HVG-stationen	1980-57-004	2002-05-28		B	X					2	
Kungsängens reningsverk	1980-50-001	1997-12-01		B						(4)	X
Mälarhamnar AB, Västerås hamn	1980-161	2009-09-08		B						2	X
Naddebo grustäkt	1904-003-028	2006-06-07	2015-12-31	B							
Recotech AB	1984-117	2006-03-28		B						2	X
Ruukki AB	1907-115	1996-09-03 m.fl.		A	X			X		2	X
Sandvik Heating Technology AB, Hallstahammar	1961-109	2006-07-05 m.fl.		A	X	2012	2012-03-08			1-2	X
Sandvik Heating Technology AB, Surahammar	1907-117	1986-02-06		A						?	X
Setra Trävaror AB, Skinnskatteberg	1904-150	2002-03-05		B						2	X
Skinnskattebergs reningsverk	1904-50-003	2005-02-15		B						(4)	X
Skultuna reningsverk	1980-50-002	2010-11-16		B						(4)	X
Surahammar Haga reningsverk	1907-50-001	2006-11-21		B						(4)	X
Surahammars Bruk AB	1907-101	2014-12-18		A	X					2	X
Trosa-Svensbomossen (energitorv)	1983-76-003	2000-10-27 (TL) 2000-10-27 (MB)		B							
Veolia förbränningsanläggning, Skinnskatteberg	1904-153	1996-09-03 1994-09-20		B						2	X

Westinghouse Electric Sweden AB, Bränslefabriken	1980-101	2009-10-20		A						2	X
Westinghouse Electric Sweden AB, Tegnér	1980-228	2009-12-01		A						2	X
Widéns Lantbruk AB	1984-90-001	2014-09-02		B	x						X
Värmeverket i Surahammar	1907-57-001	1996-06-24		B						3	X
Västerås flygplats	1980-73-001	1997-03-21		A						2	X
Västerås Stads Kraftvärmeverk	1980-113	2009-07-07		A	X				Låg	2	X
Ytstruktur Arboga AB	1984-153	2015-01-22		B						2	X
Återbruket Arboga	1984-62-002	2009-12-09		B	X					3	
Återbruket Bäckby	1980-62-005	2010-05-18		B	X					3	
Återbruket Hälla	1980-62-006	2010-06-15		B	X					3	
Återbruket Kungsör	1960-62-002	2010-03-02		B	X					2	
Återbruket Skinnskatteberg	1904-62-002	2010-01-19		B	X					2	
Återbruket Skultuna	1980-62-009	2010-05-18		B	X					3	
Återbruket Stenby	1980-62-007	2010-05-18		B	X					3	
Återbruket Ängsgärdet	1980-62-008	2010-05-18		B	X					2	
Återvinningscentralen Surahammar	1907-62-003	2009-10-13 2000-06-20		B						(2)	X

* Oklart vilka verksamheter som omfattas av kravet. Ska utredas under året.

Länsstyrelsens tillsynsobjekt, MIFO riskklass 1 och 2

Tabellen visar de objekt Länsstyrelsen har tillsyn över avseende föroreningsskadade områden och som har en MIFO riskklass 1 och 2. I dagsläget bedrivs miljöfarlig verksamhet på 19 av dessa objekt.

Resterande är nedlagda verksamheter. Av tabellen framgår vilka objekt där tillsynsinsatser planeras eller förväntas bli aktuella under 2016.

	Id	MIFO Riskklass (Branschklass)	Pågående miljöfarlig verksamhet där Länsstyrelsen har tillsyn	Tillsynsinsatser 2016
Arboga Hårdkrom AB	102243	2	X	
Arboga Maskiner AB och Arboga Glasbruk AB	102255	2		
Armaturfabriken Svea	100284	2		
Bodycote Ytbehandling (Kungsörs Galvaniska)	100270	1		X
Eskilsbacksfältet	100617	2		
F.d. Kolbäcks Värmebehandlings AB	100395	1		
Fagersta Bruks AB	101794	1		
HVG-stationen	182391	2	X	
Götvalsverket Hallsta (Sandvik Heating Technology)	177760	2	X	
Hållsta Metall	100287	2		
Kanthal (Sandvik Heating Technology)	100345	1	X	X
Kanthals deponi (Sandvik Heating Technology)	100373	1	X	X
Kungsörs Bleckkärlsfabrik	100282	2		X
Köpings elektrolytfabrik / Köpings oljerening	101981	1		
LG Ytbehandling, Tour & Andersson m fl	100265	2		X
Myrbacksfältet, Bäckegruvan (Riddarhytte malmfält)	100006	1		?
Mälarenergis bergrum	175986	2		X
Möklinta avfallsdeponi	101555	2		X
P E Östlunds Maskinfabrik	100288	1		X
Pressmetall i Munktorp	101978	2		
Recotech + Ytstruktur i Arboga	102250	2	X	
Ramnäs bruk samlingsobjekt	100194	2	X	
Risbergfältet	100556	2		
Ruukki Sweden AB	100156	2	X	X
Samlingsobjekt Fagersta Bruks Industriområde	178257	1		
Samlingsobjektet Hallstahammars bruk	100349	2		
Setra Trävaror - Skinnskattebergs Såg	100016	2	X	
Slaggdeponin Norra industriområdet	101786	1		?
Stora Aspen - Sediment	101883	2		
Surahammars Bruk AB	100186	2	X	
Surahammars Bruks Industriomr. samlingsobjekt	100174	2		
Surahammars Bruks såg samt slamlaguner fr bruket	100161	2		
Surahammars varv	100225	2		
Syratippen Lyckan	100367	1		X
Uddnästippen (Södra industriområdet)	101770	2		X

Westinghouse Electric Sweden AB, Bränslefabriken	100674	2	X	
Westinghouse Electric Sweden AB, samlingsobjekt Tegnér		2	X	
Västerås Flygplats	100835	2	X	
Västerås Hamn (Västra hamnen)	100680	2	X	X
Västerås Kraftvärmeverk	100678	2	X	
Västra fabriken (Sandvik Heating Technology)	177759	2	X	
Återbruket Kungsör	100294	2	X	
Återbruket Skinnskatteberg	182345	2	X	
Återbruket Ängsgärdet	100935	2	X	
Östersjön – Sediment	100242	2		

Vattenskyddsområden inom Västmanlands län

Namn	Kommun	Beslutat	Gällande	Län	Beslutsmyndighet	Tillsynsmyndighet
Ekeby Medåker	Arboga	1963-06-14	1963-07-12	Västmanlands län	Domstol	Länsstyrelsen
Frösshammarsön (Hällarna)	Arboga	1982-02-28	1982-03-28	Västmanlands län	Länsstyrelsen	Länsstyrelsen
Lungeråsen Götlanda	Arboga	1972-04-27	1972-05-25	Västmanlands län	Länsstyrelsen	Länsstyrelsen
Åsbo Lunger	Arboga	1982-01-12	1982-02-09	Västmanlands län	Domstol	Länsstyrelsen
Hedkärna	Fagersta	1989-08-16	1989-09-13	Västmanlands län	Länsstyrelsen	Länsstyrelsen
Viksviken/Jönsbacken	Fagersta	1992-05-26	1992-06-23	Dalarnas län, Västmanlands län	Länsstyrelsen	Länsstyrelsen
Myrbacken Ängelsberg	Fagersta	1989-08-16	1989-09-13	Västmanlands län	Länsstyrelsen	Länsstyrelsen
Saxen	Fagersta, Smedjebacken	1989-08-16	1989-09-13	Västmanlands län, Dalarnas län	Länsstyrelsen	Länsstyrelsen
Hallstahammar/Kolbäck/Strömsholm (Näs)	Hallstahammar	1997-01-15	1997-05-01	Västmanlands län	Länsstyrelsen	Länsstyrelsen
Vallby Kolbäck	Hallstahammar	1997-01-15	1997-05-01	Västmanlands län	Länsstyrelsen	Länsstyrelsen
Hogsta Skottbacken	Kungsör	2011-04-06	2011-05-04	Västmanlands län	Länsstyrelsen	Länsstyrelsen
Torpa	Kungsör	1958-12-06	1959-01-03	Västmanlands län	Domstol	Länsstyrelsen
Åsbacken Valskog	Kungsör	1960-05-20	1960-06-17	Västmanlands län	Domstol	Länsstyrelsen
Guttsta Kolsva	Köping	1993-11-19	1993-12-17	Västmanlands län	Länsstyrelsen	Länsstyrelsen
Hedströmmen Kolsva	Köping	1998-01-30	1998-02-27	Västmanlands län	Länsstyrelsen	Länsstyrelsen
Himmeta	Köping	2012-01-19	2012-02-27	Västmanlands län	Kommun	Kommun
Kölsta	Köping	2012-01-19	2012-02-27	Västmanlands län	Kommun	Kommun
Strö (Köpings tätort)	Köping	1998-01-30	1998-02-27	Västmanlands län	Länsstyrelsen	Kommun
Karbennings grundvattentäkt	Norberg	2003-12-15	2004-01-12	Västmanlands län	Länsstyrelsen	Länsstyrelsen
Nötmarken Viggbo	Sala	1979-05-31	1979-06-28	Västmanlands län	Domstol	Länsstyrelsen
Tvärhandsbäcken Knipkällan	Sala	1967-10-12	1967-11-09	Västmanlands län	Domstol	Länsstyrelsen
Tärna Kumla Kyrkby	Sala	1969-01-23	1969-02-20	Västmanlands län	Domstol	Länsstyrelsen
Vallrum Sala	Sala, Västerås	1978-11-13	1978-12-11	Västmanlands län	Länsstyrelsen	Länsstyrelsen

BILAGA 5

Lien Riddarhyttan	Skinnskatteberg	1975-10-09	1975-11-06	Västmanlands län	Domstol	Länsstyrelsen
Rävnäs	Surahammar	2011-01-24	2011-01-24	Västmanlands län	Kommun	Kommun
Virsbo-Ramnäs Seglingsberg (Fermansbo)	Surahammar	1970-11-26	1970-12-24	Västmanlands län	Domstol	Länsstyrelsen
Västerås stad	Västerås	2011-05-19	2011-06-16	Västmanlands län	Länsstyrelsen	Kommun

Ingår i Länsstyrelsens rapportserie
ISSN 0284 - 8813

Har du frågor eller önskar fler exemplar, kontakta
Länsstyrelsen i Västmanlands län, 721 86 Västerås

Tfn 010-224 90 00 | Fax 010-224 91 10 | E-post: vastmanland@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/vastmanland